

הצעיר ואת-שמאלו על-ראש
 מנשה שכל את-ידיו כי מנשה
 הכבוד: ויברך את-יוסף ויאמר
 האלהים אשר התהלכו אבתי
 לפניו אברהם ויצחק האלהים
 הרעה אתי מעודי עד-היום
 הזה: המלאך הגאל אתי מכל-
 רע וברך את-הנערים ויקרא
 בהם שמי ושם אבתי אברהם
 ויצחק וידגו לרב בקרב הארץ:
 וירא יוסף כי-ישית אביו יד-
 ימינו על-ראש אפרים וירע
 בעיניו ויתמך יד-אביו להסיר
 אתה מעל ראש-אפרים על-
 ראש מנשה: ויאמר יוסף אל-
 אביו לא-כן אבי כי-זה הכבוד
 שים ימינך על-ראשו: וימאן
 אביו ויאמר ידעתי בני ידעתי
 גם-הוא יהיה-לעם וגם-הוא
 יגדל ואולם אחיו הקטן יגדל
 ממנו וזרעו יהיה מלא-הגוים:
 ויברכם ביום ההוא לאמור
 בך וברך ישראל לאמר ישמך
 אלהים כאפרים וכמנשה
 וישם את-אפרים לפני מנשה:
 ויאמר ישראל אל-יוסף
 הנה אנכי מת והיה אלהים
 עמכם והשיב אתכם אל-ארץ
 אבותיכם: ואני נתתי לך
 שכר אחד על-אחיך אשר

ה אחריה אחזת עולם: ועתה
 שני-בנות הנולדים לך בארץ
 מצרים עד-באי אליך מצרימה
 ליהם אפרים ומנשה כראובן
 ושמעון יהיו-לי: ומולדתך
 אשר-הולדת אחיהם לך
 יהיו על שם אחיהם יקראו
 פנחלתם: ואני בבאי מפרץ
 מטה עליו רחל בארץ פנען
 בדרך בעוד כברת-ארץ לבא
 אפרתה ואקברה שם בדרך
 אפרת הוא בית לחם: וירא
 ישראל את-בני יוסף ויאמר
 מי-אלה: ויאמר יוסף אל-
 אביו בני הם אשר-נתן-לי
 אלהים בזה ויאמר קחם-נא
 אלי ואברכם: ועיני ישראל
 פברו מזקן לא יוכל לראות
 ויגש אתם אליו וישק להם
 ויחבק להם: ויאמר ישראל
 אל-יוסף ראה פניך לא פללתי
 והנה הראה אתי אלהים גם
 את-זרעך: ויוצא יוסף אתם
 מעם ברכיו וישתחו לאפיו
 ארצה: ויקח יוסף את-שניהם
 את-אפרים בימינו משמאל
 ישראל ואת-מנשה בשמאלו
 מימין ישראל ויגש אליו:
 וישלח ישראל את-ימינו
 וישת על-ראש אפרים והוא

ויחי ויחיו יעקב בארץ מצרים שבע
 עשרה שנה ויהי ימי-יעקב
 שני חייו שבע שנים וארבעים
 ומאת שנה: ויקרבו ימי-
 ישראל למות ויקרא לבנו
 ליוסף ויאמר לו אם-נא
 מצאתי חן בעיניך שים-נא
 ידך תחת רכני ועשית עמדי
 חסד ואמת אל-נא תקברני
 במצרים: ושכבתי עם-אבתי
 ונשאתני ממצרים וקברתני
 בקברתם ויאמר אנכי אעשה
 כדברך: ויאמר השבעה לי
 וישבע לו וישתחו ישראל
 על-ראש המטה:
 * מח א ויהי אחרי הדברים האלה
 ויאמר ליוסף הנה אביך חלה
 ויקח את-שני בניו עמו את-
 מנשה ואת-אפרים: ויגד
 ליעקב ויאמר הנה בנה יוסף
 בא אליך ויתחזק ישראל וישב
 על-המטה: ויאמר יעקב אל-
 יוסף אל-שדי נראה-אלי בלז
 בארץ פנען ויברך אתי: ויאמר
 אלי הנני מפרך והרביתך
 ונתתיך לקהל עמים ונתתי
 את-הארץ הזאת לזרעך

לְקַחְתִּי מִיַּד הָאֲמִי בְּחַרְבִּי
וּבְקִשְׁתִּי:
מט^{רבי} וַיִּקְרָא יַעֲקֹב אֶל-בָּנָיו וַיֹּאמֶר ס
הָאֶסְפוּ וְאֶגִּידָה לָכֶם אֵת
אֲשֶׁר-יִקְרָא אֶתְכֶם בְּאַחֲרִית
הַיָּמִים: הִקְבְּצוּ וּשְׁמְעוּ בְּנֵי
יַעֲקֹב וּשְׁמְעוּ אֶל-יִשְׂרָאֵל
ג אֲבִיכֶם: רְאוּבֵן בְּכֹרִי אֵתָּה
כָּחִי וְרֵאשִׁית אוֹנִי יִתֵּר שְׂאֵת
ד וַיִּתֵּר עֹז: פַּחַז כַּמִּים אֶל-תּוֹתֵר
פִּי עֲלִית מִשְׁכַּבִּי אֲבִיָּה אֲז
חִלַּת יְצוּעֵי עֲלָה:
ה שְׁמַעוּן וְלוֹי אֲחִים כְּלֵי חֶמֶס
ו מְכֹרֵתֵיהֶם: בְּסֹדֶם אֶל-תִּבְא
זַפְשֵׁי בְּקֹהֶלֶם אֶל-תַּחַד כְּבוֹדִי
חַי בְּאַפֶּס הַדְּגוֹ אִישׁ וּבְרַעֲנָם
ז עֶקְרוֹ-שׁוֹר: אֲרוּר אַפֶּס כִּי עֹז
וְעִבְרַתְם כִּי קִשְׁתָּה אַחֲלֶקֶם
זַיַּעֲקֹב וּאֲפִיֲצֶם בְּיִשְׂרָאֵל:
ח יְהוּדָה אֵתָּה יוֹדֶה אֲחִיךָ יִדְּךָ
בְּעֶרְףְּ אֲבִיָּה יִשְׁתַּחֲוֶה לְךָ בְּנֵי
ט אֲבִיָּה: גֹּר אַרְיָה יְהוּדָה מִטְרַף
בְּנֵי עֲלִית פָּרַע רֵבֶץ כְּאַרְיָה
י וּכְלָבִיא מִי יִקְיָמֶנּוּ: לֹא-יִסְוֹר
שִׁבְט מִיְהוּדָה וּמַחֲקֶק מִבֵּין
דָּגְלוּ עַד כִּי-יִבֵּא שִׁילָה וְלוֹ
יא יִקְהֵת עַמִּים: אֲסוּרִי לִגְפֹן עִירָה

וְלִישְׂרָאֵה בְּנֵי אֲתָנּוּ כֶּבֶס בֵּינָן
לְבָשׁוּ וְבָדִם-עַנְבִּים סוּתָה:
יב כְּחִלְיֵי עֵינַיִם מִיַּיִן וּלְבָן-שָׁנַיִם
מַחֲלָב:
יג זְבוּלָן לַחוּף יַמִּים יִשְׁכֵּן וְהוּא
לַחוּף אֲנִית וּרְכֵתוֹ עַל-צִידָן:
יד וַיִּשְׁכַּר חֲמֹר גָּרֶם רֵבֶץ בֵּין
טו הַמִּשְׁפָּתַיִם: וַיֹּרֵא מִנְחָה כִּי
טוֹב וְאֵת-הָאָרֶץ כִּי נַעֲמָה וַיֵּט
שִׁכְמוֹ לִסְבֵּל וַיְהִי לַמֶּס-עַבְדִּי:
טז הֵן יִדְּוֹן עֲמוֹ כְּאֶחָד שִׁבְטֵי
יז יִשְׂרָאֵל: יְהִי-דָן נַחֵשׁ עֲלֵי-
דָרְךָ שְׁפִיכֵן עֲלֵי-אֶרֶץ הַנֶּשֶׁף
עֶקְבֵי-סוּס וַיִּפֹּל רִכְבוֹ אַחֲוֹר:
יח לִישׁוּעַתָּה קִיַּיתִי יְהוָה:
יט גֹּד גְּדוּד יִגְוֹדֶנּוּ וְהוּא
יגְד עֶקֶב:
כ מֵאֲשֶׁר שְׁמָנָה לַחֲמוֹ
וְהוּא יִתֵּן מַעֲדָנֵי-מֶלֶךְ:
כא נִפְתְּלֵי אֵילָה שְׁלָחָה
הִנְתֵּן אֲמִרֵי-שֹׁפָר:
כב בֶּן פֶּרֶת יוֹסֵף בֶּן פֶּרֶת
עֲלֵי-עֵיז בְּנוֹת צַעֲדָה עֲלֵי-
כג שׁוֹר: וַיִּמְרָדוּהוּ וּרְבּוּ וַיִּשְׁטַמְהוּ
כד בְּעֲלֵי חֲצִים: וַתֵּשֶׁב בְּאִיתָן
קִשְׁתּוֹ וַיִּפְּזוּ זְרַעֵי יָדָיו מִיַּדֵּי
אֲבִיר יַעֲקֹב מִשֶּׁם רַעָה אֲבָן
כה יִשְׂרָאֵל: מֵאֵל אֲבִיָּה וַיַּעֲזֹרְךָ

וְאֵת שְׂדֵי וַיְבָרְכֶךָ בְּרִכַּת שְׁמַיִם
מֵעַל בְּרִכַּת תְּהוֹם רִבְעַת תַּחַת
ט בְּרִכַּת שְׂדֵים וְרוּחַם: בְּרִכַּת
אֲבִיָּה גְּבִיר עַל-בְּרִכַּת הוֹרֵי
עַד-תֵּאוֹת גְּבַעַת עוֹלָם תְּהִיִּין
לְרֵאשׁ יוֹסֵף וְלִקְדֻדָּה נְיִיר
אֲחָיו:
כו בְּנִימִין זָאב יִטְרֹף בְּבִקְרָה יֹאכַל ס
כז עַד וְלַעֲרֵב יַחֲלַק שִׁלָּה: כָּל-
כז אֱלֹהֵי שְׁבֻטֵי יִשְׂרָאֵל שָׁנִים עֶשֶׂר
וְזֹאת אֲשֶׁר-דִּבֶּר לָהֶם אֲבִיהֶם
וַיְבָרֶךְ אוֹתָם אִישׁ אִשְׁר
כט כְּבִרְכָתוֹ בְּרַךְ אֹתָם: וַיֵּצֵא אוֹתָם
וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים אֲנִי נֹאסֵף אֶל-
עֲמֵי קְבָרוֹ אֲתִי אֶל-אֲבֹתֵי אֶל-
הַמַּעֲרָה אֲשֶׁר בְּשָׂדֵה עַפְרָוִן
ל הַחֲתִי: בְּמַעֲרָה אֲשֶׁר בְּשָׂדֵה
הַמְּכַפְלָה אֲשֶׁר עַל-פְּנֵי-מִמְרָא
בְּאֶרֶץ כְּנַעַן אֲשֶׁר קָנָה אַבְרָהָם
אֶת-הַשָּׂדֵה מֵאֵת עַפְרָוִן הַחֲתִי
לא לְאַחֲזֹת-קְבָרִי: שְׁמָה קְבָרוֹ אֶת-
אַבְרָהָם וְאֵת שָׂרָה אִשְׁתּוֹ שְׁמָה
קְבָרוֹ אֶת-יִצְחָק וְאֵת רִבְקָה
אִשְׁתּוֹ וְשְׁמָה קְבָרַתִּי אֶת-
לב לָאָה: מִקְנֵה הַשָּׂדֵה וְהַמַּעֲרָה
לב אֲשֶׁר-בּוֹ מֵאֵת בְּנֵי-חַת: וַיִּכַּל
יַעֲקֹב לְצִוֹת אֶת-בָּנָיו וַיֹּאסֵף
דָּגְלוֹ אֶל-הַמַּטֵּה וַיִּגְוַע וַיֹּאסֵף
נא אֶל-עַמּוּי: וַיִּפֹּל יוֹסֵף עַל-פְּנֵי

אָחִיו וַיִּפְּלוּ לִפְנֵי וַיֹּאמְרוּ הֲנַנּוּ
 יט לָךְ לְעַבְדִּים: וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים
 יוֹסֵף אֶל־תִּירָאוּ כִּי הִתַּחַת
 כ אֱלֹהִים אָנִי: וְאַתֶּם חֲשַׁבְתֶּם
 עָלַי רָעָה אֱלֹהִים חֲשַׁבָה לְטוֹבָה
 לַמַּעַן עֲשֵׂה כִּי־וְעַתָּה אֶל־תִּירָאוּ אֲנֹכִי
 כא עַם־רַב: וְעַתָּה אֶל־תִּירָאוּ אֲנֹכִי
 אֲכַלְכֵּל אֶתְכֶם וְאֶת־טוֹפְכֶם
 וַיִּנְחַם אֹתָם וַיְדַבֵּר עַל־לֵבָם:
 כב וַיֵּשֶׁב יוֹסֵף בְּמִצְרַיִם הוּא וּבֵיתוֹ
 אָבִיו וַיְחִי יוֹסֵף מֵאָה וְעֶשְׂרִים
 כג שָׁנָיִם: וַיֵּרָא יוֹסֵף לְאֶפְרַיִם
 בְּנֵי שְׁלִישִׁים גַּם בְּנֵי מִכְיָר בֶּן־
 מְנַשֶּׁה יְלָדוֹ עַל־בְּרֵכֵי יוֹסֵף:
 כד וַיֹּאמֶר יוֹסֵף אֶל־אָחִיו אֲנֹכִי
 מֵת וְאֱלֹהִים פָּקֹד יִפְקֹד אֶתְכֶם
 וְהָעֵלָה אֶתְכֶם מִן־הָאָרֶץ
 הַזֹּאת אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁבַּע
 לְאַבְרָהָם לַיְצַחֵק וְלַיַּעֲקֹב:
 כה וַיִּשְׁבַּע יוֹסֵף אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
 לֵאמֹר פָּקֹד יִפְקֹד אֱלֹהִים
 אֶתְכֶם וְהָעֵלְתֶם אֶת־עַצְמוֹתַי
 כו מִזֶּה: וַיָּמָת יוֹסֵף בֶּן־מֵאָה
 וְעֶשְׂרִים שָׁנָיִם וַיַּחְנֹטוּ אֹתוֹ
 וַיִּישֵׂם בְּאֵרוֹן בְּמִצְרַיִם:

מִסֵּפֶר גָּדוֹל וְכִבְדֵּי מְאֹד וַיַּעַשׂ
 יא לְאָבִיו אֲבָל שִׁבְעַת יָמִים: וַיֵּרָא
 וַיֵּשֶׁב הָאָרֶץ הַכְּנַעֲנִי אֶת־
 הָאֲבָל בְּגֵרָן הָאֲטוּד וַיֹּאמְרוּ
 אֲבָל־כִּבְדֵּי זֶה לְמִצְרַיִם עַל־כֵּן
 קָרָא שְׁמָהּ אֲבָל מִצְרַיִם אֲשֶׁר
 יב בְּעֵבֶר הִי־רֹדֵן: וַיַּעַשׂוּ בְנָיו לוֹ כֵּן
 יג כַּאֲשֶׁר צִוָּם: וַיִּשְׂאוּ אֹתוֹ בְּנָיו
 אֶרְצָה כְּנַעַן וַיִּקְבְּרוּ אֹתוֹ
 בְּמַעְרַת שְׂדֵה הַמְּכַפְלָה אֲשֶׁר
 קָנָה אַבְרָהָם אֶת־הַשְּׂדֵה
 לְאַחֲזֹת־קֶבֶר מֵאֵת עֵפְרוֹן הַחִתִּי
 יד עַל־פְּנֵי מִמְרָא: וַיֵּשֶׁב יוֹסֵף
 מִצְרַיִמָּה הוּא וְאָחִיו וְכָל־
 הָעֹלָם אֹתוֹ לְקַבֵּר אֶת־אָבִיו
 טו אַחֲרֵי קִבְרוֹ אֶת־אָבִיו: וַיֵּרָא
 אַחֲרֵי־יוֹסֵף כִּי־מֵת אַבְיָהֶם
 וַיֹּאמְרוּ לוֹ יִשְׁטַמְנוּ יוֹסֵף וְהִשָּׁב
 וַיֵּשֶׁב לָנוּ אֵת כָּל־הָרָעָה אֲשֶׁר
 טז גָּמְלָנוּ אֹתוֹ: וַיִּצְוּ אֶל־יוֹסֵף
 לֵאמֹר אֲבִיךָ צִוָּה לִפְנֵי מוֹתוֹ
 יז לֵאמֹר: כֹּה־תֹאמְרוּ לְיוֹסֵף אֲנֵנּוּ
 שָׂא נָא פְּשַׁע אַחִיךָ וְחַטָּאתָם
 כִּי־רָעָה גְּמָלוֹךְ וְעַתָּה שָׂא נָא
 לִפְשַׁע עַבְדֵי אֱלֹהֵי אֲבִיךָ וַיִּבֶךְ
 ח אֲשֶׁר בְּעֵבֶר הִי־רֹדֵן וַיִּסְפְּרוּ־שָׂם

ב אָבִיו וַיִּבֶךְ עָלָיו וַיִּשְׁק־לוֹ: וַיִּצְוֶה
 יוֹסֵף אֶת־עַבְדָּיו אֶת־הָרֹפְאִים
 לְחַנֹּט אֶת־אָבִיו וַיַּחְנֹטוּ
 הָרֹפְאִים אֶת־יִשְׂרָאֵל:
 ג וַיִּמְלְאוּ־לוֹ אַרְבַּעַיִם יוֹם כִּי כֵּן
 יִמְלְאוּ יְמֵי הַחַנְטִים וַיִּכְבְּוּ אֹתוֹ
 ד מִצְרַיִם שִׁבְעִים יוֹם: וַיַּעֲבְדוּ
 יְמֵי כְבוֹדוֹ וַיְדַבֵּר יוֹסֵף אֶל־בֵּית
 פְּרַעֲהָ לֵאמֹר אִם־נָא מִצְאֵתִי
 חז כְּחַיִּיכֶם דְּבַר־יָא בְּאֲזֵנֵי
 ה פְּרַעֲהָ לֵאמֹר: אָבִי הִשְׁבִּיעַנִי
 לֵאמֹר הִנֵּה אֲנֹכִי מֵת בְּקִבְרֵי
 אֲשֶׁר פָּדִיתִי לִי בְּאֶרֶץ כְּנַעַן
 שְׁמָה תִּקְבְּרֵנִי וְעַתָּה אֵעֲלֶה־נָא
 וְאֶקְבְּרָה אֶת־אָבִי וְאֶשׁוּבָה:
 ו וַיֹּאמֶר פְּרַעֲהָ עֲלֶה וְקַבֵּר אֶת־
 ז אֲבִיךָ כַּאֲשֶׁר הִשְׁבִּיעָה: וַיַּעַל
 יוֹסֵף לְקַבֵּר אֶת־אָבִיו וַיַּעַל
 אֹתוֹ כָּל־עַבְדָּי פְּרַעֲהָ זָקְנֵי בֵיתוֹ
 ח וְכָל זָקְנֵי אֶרֶץ־מִצְרַיִם: וְכָל־
 בֵּית יוֹסֵף וְאָחִיו וּבֵית אָבִיו
 ט רַק טַפָּם וְצִאֲנָם וּבְקָרָם עֲזָבוּ
 טז בְּאֶרֶץ גֶּשֶׁן: וַיַּעַל עִמּוֹ גַם־רַכֵּב
 גַּם־פָּרָשִׁים וַיְהִי הַמַּחְנֶה כִּבְדֵּי
 י מְאֹד: וַיָּבֵאוּ עַד־גֵּרֹן הָאֲטוּד
 אֲשֶׁר בְּעֵבֶר הִי־רֹדֵן וַיִּסְפְּרוּ־שָׂם